

**Question Bank**  
**Philosophy**  
**UG 4<sup>th</sup> Semester**  
**Paper code: UGPHDS403**  
**(Gandhian Philosophy)**

**1. Very short questions: (1mark)**

**চমুউত্তৰদিয়া:**

**Unit:1**

a) What is the name of the autobiography of Gandhi?

গান্ধীৰ আত্মজীৱনীখনৰ নাম কি?

b) Who wrote the book "My experiments with truth" ?

"মোৰ সত্যঅন্বেষণৰ কাহিনী" গ্ৰন্থখনৰ লিখক কোন?

c) "I have nothing new to teach the world" -- who said this?

"জগতক শিক্ষাবলৈ মোৰ নতুন একো নাই" -- কথাষাৰ কোনে কৈছিল?

d) Who is the author of the book "Unto the last"?

"Unto the last" গ্ৰন্থখনৰ লিখক কোন?

e) When was Mahatma Gandhi born?

মহাত্মা গান্ধীৰ কেতিয়া জন্ম হৈছিল?

f) Why did Gandhi go to South Africa?

গান্ধীজী কিয় দক্ষিণ আফ্ৰিকালৈ গৈছিল?

g) When did 'Natal Indian Congress' establish?

নাটাল ইণ্ডিয়ান কংগ্ৰেছ কেতিয়া প্রতিষ্ঠা হৈছিল?

h) When did Rawalatt Bill start in India?

ৰাওৱালাতবিলকেতিয়াপ্ৰৱৰ্তনহৈছিল?

i) When did Jalianawala death take place?

জলিয়ানওৱালাৰহত্যাকাণ্ডকেতিয়াসংঘটিতহৈছিল?

j) When did Non-cooperation movement start?

অসহযোগআন্দোলনকেতিয়াআৰম্ভহৈছিল?

## Unit:2

a) What is the meaning of satya?

সত্যৰঅৰ্থকি?

b) Are Truth and Reality indifference in Gandhi's Philosophy?

গান্ধীৰদৰ্শনতসত্যআৰুসত্তাএকেনে ?

c) "I don't care of God if he is anything but Truth"- who said?

"I don't care of God if he is anything but Truth"- কোনেকেছিল?

d) What is the idea of God according to Gandhi?

গান্ধীৰমতেঈশ্বৰৰধাৰণাকি?

e) Why did Gandhi say " there is no religion higher than truth"?

" সত্যতকৈউচ্চকোনোধৰ্মনাই"--- কোনেকেছিল?

f) "Truth is God" who said this?

"সত্যইঈশ্বৰ" -- উক্তিটোকোনেকেছিল?

g) "To refute Truth is self contradictory "-- who said this?

" সত্যকঅস্বীকাৰকৰাষ- বিৰোধী"-- কথাষাৰৰলগতজড়িতদাৰ্শনিকজনৰনামকি?

h) Who give the statement "Non-violence is the highest value"?

"অহিংসাইপৰমধৰ্ম" বুলিকোনেকেছিল?

## Unit: 3

a) What do you mean by non-violence?

অহিংসামানেকিবুজা?

b)What is the negative meaning of ahimsa?

অহিংসান্বেষণৰ অৰ্থটোক কি?

c)What is meant by the positive meaning of non-violence?

অহিংসাসদৰ্থক অৰ্থবুলিলে কি বুজা?

d)Can ahimsa be practised universally?

অহিংসাসাৰ্বজনীনভাৱে প্ৰয়োগ কৰিব পাৰিনে?

e) What is the technique of ahimsa?

অহিংসাকৌশল কি?

f)What is "self-force or Truth-force"?

আত্মশক্তি বা সত্যশক্তি কি?

g) What is the meaning of satyagraha?

সত্যগ্ৰহৰ অৰ্থ কি?

h)'Satyagraha is the way of truth' -- is it true?

সত্যগ্ৰহসত্য উপলব্ধিৰ উপায় ---- সঁচানে?

i) Give an example of satyagraha.

সত্যগ্ৰহৰ এটা উদাহৰণ দিয়া।

j)Write one character of satyagrahi.

সত্যগ্ৰহীৰ এটা লক্ষ্যন লিখা।

k)What is the basis of Satyagraha?

সত্যগ্ৰহকিহৰ ওপৰত ভিত্তি কৰি প্ৰতিষ্ঠিত?

#### Unit:4

a)What is the meaning of Sarvodaya?

সৰ্বোদয়বুলিলে কি বুজা?

b) What was the ideal of Gandhi's "Ramrajya"?

গান্ধীৰ ৰামৰাজ্যৰ আদৰ্শ কি?

c) What do you mean by Swadeshi?

স্বদেশীবুলিলেকিবুজা?

d) What is the main aim of Swadeshi doctrine?

স্বদেশীৰমূলউদ্দেশ্যকি?

e) Who is the author of the book "Young India"?

"Young India" গ্ৰন্থখনৰলিখককোন?

## 2. Short notes: (6 marks)

### চমুটোকালিখা:

#### Unit: 1

a) The life and works of Gandhi.

গান্ধীজীৰজীৱনআৰুকৰ্ম

#### Unit:2

a) Gandhi's concept of satya

গান্ধীৰসত্যৰধাৰণা।

b) Gandhi's concept of God

গান্ধীৰঈশ্বৰৰধাৰণা

c) Truth is God

সত্যইঈশ্বৰ।

d)"To refute Truth is self explanatory " Explain.

" সত্যকঅস্বীকাৰকৰাস্ব- বিৰোধী"- ব্যাখ্যাকৰা।

e) How did Gandhi identify Truth with God?

গান্ধীয়েকেনেকৈসত্যআৰুঈশ্বৰকঅভিন্নবুলিকৈছিল?

#### Unit: 3

a) Ahimsa.

অহিংসা

b) Characteristics of satyagraha

সত্যাগ্ৰহৰ বৈশিষ্ট্য

c) Relation between truth and non-violence

সত্য আৰু অহিংসাত্মকতাৰ সম্পৰ্ক

d) Characteristics of satyagrahi

সত্যাগ্ৰহীৰ লক্ষণ

e) Passive resistance

নিষ্ক্ৰিয় প্ৰতিৰোধ

f) Positive and negative ahimsa.

সদৰ্থক আৰু অসদৰ্থক অহিংসা

#### Unit: 4

a) Swaraj

স্বৰাজ

b) Sarvodaya

সৰ্বোদয়

c) How does Swadesi involve with internationalism?

স্বদেশী মতবাদ কেনেকৈ আন্তৰ্জাতিকতাবাদৰ লগত জড়িত?

d) Spiritual and ethical view of Sarvodaya

সৰ্বোদয়ৰ আধ্যাত্মিক আৰু নৈতিক অভিমত

e) Political view of Sarvodaya

সৰ্বোদয়ৰ স্বৰাজ নৈতিক অভিমত

f) Economical and social views of Sarvodaya

সৰ্বোদয়ৰ অৰ্থনৈতিক আৰু সামাজিক অভিমত

#### 3. Long questions: (10 marks)

ৰচনাধৰ্মী প্ৰশ্ন:

## Unit: 1

- a) Discuss about the philosophy of Gandhi.

গান্ধীজীৱদৰ্শনসম্পৰ্কেআলোচনাকৰা।

- b) Discuss about the life and works of Gandhi.

গান্ধীজীৱজীৱনআৰুৰ্মৰবিষয়েআলোচনাকৰা।

## Unit:2

- a) Explain Gandhi's concept of truth.

গান্ধীৰসত্যৰধাৰণাটোব্যখ্যাকৰা।

- b) Explain Gandhi's view of God.

ঈশ্বৰসম্পৰ্কীয়গান্ধীৰমতটোব্যখ্যাকৰা।

- c) " Truth is God" -- explain the statement with special reference to Gandhi.

"সত্যইঈশ্বৰ"- গান্ধীৰএইমতটোআলোচনাকৰা।

## Unit: 3

- a) What do you mean by the term "Ahimsa"? Explain Gandhi's view on Ahimsa.

অহিংসাবুলিলে কি বুজা? অহিংসাসম্পৰ্কেগান্ধীৰমতটোআলোচনাকৰা।

- b) What is satyagraha? Explain the necessary characters of a satyagrahi.

সত্যগ্রহকি? সত্যগ্রহীৰআৱশ্যকীয়লক্ষণবোৰআলোচনাকৰা।

- c) Discuss Gandhi's concept of satyagraha as the technique of ahimsa.

অহিংসাবকৌশলহিচাপেগান্ধীৰসত্যগ্রহৰধাৰণাটোব্যখ্যাকৰা।

- d) What do you mean by Satyagraha? Explain the distinction between Satyagraha and Passive Resistance ?

সত্যগ্রহবুলিলে কি বুজা? সত্যগ্রহআৰুনিষ্ক্রিয়প্রতিৰোধৰপার্থক্যসমূহব্যখ্যাকৰা।

- e) Discuss the relation between truth and non-violence.

সত্যআৰুঅহিংসাবসম্পৰ্কআলোচনাকৰা।

## Unit: 4

- a) Explain Gandhi's concept of Swaraj.

গান্ধীৰস্বৰাজৰধাৰণাটোব্যাখ্যাকৰা।

b) Explain Gandhi's ideal of Sarvodaya. Is it tenable?

গান্ধীৰসৰ্বোদয়ৰআদৰ্শটোব্যাখ্যাকৰা।ইগ্ৰহণযোগ্যনে?

c) “Means are more important than ends.” Explain.

“উপায়লক্ষ্যতকৈবেছিগুৰুত্বপূৰ্ণ।” ব্যাখ্যাকৰা।

## Question Bank

### UGPHDSC402

### Greek Philosophy

#### 1 mark Questions

1. Who is known as the first Greek philosopher?  
প্রথমগ্রীকদার্শনিকহিচাপেকাকজনামায়?
2. What is the fundamental substance according to Thales?  
Thales-ৰমতেমূলপদার্থকি?
3. What is the primary principle according to Anaximander?  
Anaximander-ৰমতেমূলতত্ত্বকি?
4. Who introduced the concept of Apeiron?  
Apeironধাৰণাকোনেআগবঢ়াইছিল?
5. What is the basic substance according to Anaximenes?  
Anaximenes-ৰমতেমূলপদার্থকি?
6. Who said “Everything flows”?  
“Everything flows” বুলিকোনেকৈছিল?
7. What is the fundamental element according to Heraclitus?  
Heraclitus-ৰমতেমূলউপাদানকি?
8. Who emphasized that change is an illusion?  
পৰিৱৰ্তনএটাপ্ৰমবুলিকোনেকৈছিল?
9. What is the nature of reality according to Parmenides?  
Parmenides-ৰমতেবাস্তৱৰস্বৰূপকি?
10. Who is famous for paradoxes?  
Paradox-ৰবাবেকোনজনবিখ্যাত?
11. What are Zeno’s paradoxes related to?  
Zeno of Elea-ৰparadoxসমূহকিহৰসৈতেজড়িত?
12. What method did Socrates use?  
Socrates-একোনপদ্ধতিব্যৱহাৰকৰিছিল?
13. What is Plato’s famous theory?  
প্লেটোৰবিখ্যাততত্ত্বকি?
14. What is Aristotle’s theory of causation called?  
Aristotle-ৰকাৰণতত্ত্বকিবুলিকোৱাহয়?
15. How many causes are there according to Aristotle?  
অৰিষ্টটেলৰমতেকিমানটাকাৰণআছে?

16. What is the ultimate reality according to Plato?  
প্লেটোৰমতেচূড়ান্তবাস্তৱকি?
17. What is the theory of flux?  
পৰিবৰ্তনশীলতাৰতত্ত্ব (flux) কি?
18. What is virtue according to Socrates?  
ছক্ৰেটিছৰমতেগুণ (virtue) কি?
19. Do the Pythagoreans believe in the immortality of the soul?  
পাইথাগোৰিয়ানসকলেআত্মাৰঅমৰত্বতবিশ্বাসকৰেনেকি?
20. Who said that the Earth is cylindrical in shape?  
পৃথিৱীৰআকাৰচুঙাৰদৰেবুলিকোনেকৈছিল?
21. Did the Pythagoreans believe in the transmigration of the soul?  
পাইথাগোৰিয়ানসকলেআত্মাৰপুনৰ্জন্মতবিশ্বাসকৰিছিলনে?
22. According to Anaximenes, what are the two processes involved in creation?  
এনাক্সিমিনিছৰমতেসৃষ্টিপ্ৰক্ৰিয়াতদুটাপ্ৰধানপ্ৰক্ৰিয়াকিকি?
23. What are the four elements according to Empedocles?  
Empedocles-ৰমতেচাৰিউপাদানকিকি?
24. What is the famous statement of Protagoras?  
Protagoras-ৰবিখ্যাতউক্তি কি?
25. What is "Being" according to Parmenides?  
পাৰ্মেনাইডিছৰমতে "সত্তা" কি?
26. What is "Non-being" according to Parmenides?  
পাৰ্মেনাইডিছৰমতে "অসত্তা" কি?
27. What is the central idea of Zeno's paradoxes?  
জেনোৰparadoxসমূহৰমূলধাৰণাকি?
28. Which element did Heraclitus consider fundamental?  
হেৰাক্লিটাছকোনউপাদানকমুখ্যবুলিধৰিছিল?
29. ' Only being is, not being is not and can not be thought ' -- who said this?

-কথাষাৰকোনেকৈছিল?

- 30 .Who is regarded as the father of the Theory of Flux?

পৰিবৰ্তনশীলতাতত্ত্বৰপিতৃবুলিকাকগণ্যকৰাহয়?

30. The word 'Sophist' derive from which word?

Sophist শব্দটোকোনটোশব্দৰপৰাআহিছে?

- 31 ' Man is the measure of all things ' -- who said this?

'মানুহেইহৈছেসকলোবস্তুৰমাননিৰূপক'--- কোনেকেছিল?

31. What is the source of knowledge according to Socrates?

ছক্ৰেটিছৰমতেজ্ঞানৰউৎসকি?

32. .What is the meaning of the term Virtue?

সদগুণশব্দৰঅর্থকি?

33. Write the name of two Sophists philosopher?

দুগৰাকীছফিষ্টদাৰ্শনিকৰনামলিখা।

34. Who is the author of the book 'The Republic '?

The Republic গ্ৰন্থৰলেখককোন?

26 .প্লেটোৰমতেজ্ঞানঅভিমতহয়নে?

Is knowledge opinion according to Plato?

27.'জ্ঞানঅভিমতনহয়'---- কথাষাৰকাৰ?

'Knowledge is not opinion ' --- who said this?

Short questions for 6 marks

1. Explain Thales' view that water is the fundamental principle of the universe.  
বিশ্বৰমূলতত্ত্বহিচাপেপানীবুলিখেলছৰমতব্যাখ্যাকৰা।
2. Discuss the philosophical significance of Thales as the first philosopher.  
প্রথমদাৰ্শনিকহিচাপেখেলছৰদাৰ্শনিকগুৰুত্বআলোচনাকৰা।
3. Explain Anaximander's concept of Apeiron.  
এনাক্সিমেণ্ডাৰৰApeironধাৰণাব্যাখ্যাকৰা।
4. How does Anaximander explain the origin of the world?  
এনাক্সিমেণ্ডাৰেবিশ্বৰউৎপত্তিকেনেকৈব্যাখ্যাকৰিছে?
5. Explain Anaximenes' theory that air is the basic substance.  
বায়ুমূলপদার্থবুলিএনাক্সিমিনিছৰমতব্যাখ্যাকৰা।
6. Discuss rarefaction and condensation in Anaximenes' philosophy.  
এনাক্সিমিনিছৰদৰ্শনততৰলীকৰণআৰুঘনীভৱনপ্রক্রিয়াআলোচনাকৰা।
7. Explain Parmenides' doctrine of Being.  
পার্মেনাইডিছৰ "সত্তা" মতবাদব্যাখ্যাকৰা।

8. Why does Parmenides deny change and plurality?  
পার্মেনাইডিছেকিয়পৰিবৰ্তনআৰুবুত্বঅস্বীকাৰকৰে?
9. Explain Heraclitus' doctrine of constant change.  
হেৰাক্লিটাছৰনিৰন্তৰপৰিবৰ্তনৰমতবাদব্যাক্ষ্যকৰা।
10. Explain Zeno's paradoxes.  
জেনোৰবিপৰীতাবাসসমূহব্যাক্ষ্যকৰা।
11. Explain Socrates' method of dialectics.  
Socratesৰদ্বন্দ্বমূলকপদ্ধতি (dialectics) বৰ্ণনাকৰা।
12. Discuss Socrates' view on knowledge and virtue.  
Socratesৰজ্ঞানআৰুগুণসম্পৰ্কীয়মতামতালোচনাকৰা।
13. Explain Plato' theory of Ideas.  
Platoৰ Ideas তত্ত্ববৰ্ণনাকৰা।
11. Explain Aristotle' doctrine of four causes.  
এৰিষ্টটল ৰচাৰিটাকাৰণতত্ত্ববৰ্ণনাকৰা।
12. Explain Aristotle's theory of matter and form (hylomorphism).  
এৰিষ্টটলৰপদার্থআৰুৰূপতত্ত্ববৰ্ণনাকৰা।
13. Explain Protagoras' doctrine "Man is the measure of all things."  
Protagorasৰ "মানুহেইসকলোবস্তুৰমাপ" তত্ত্ববৰ্ণনাকৰা।
14. Discuss the theory of relativism of Protagoras.  
Protagorasৰআপেক্ষিকতাবাদতত্ত্বআলোচনাকৰা।
15. Write a short note on Gorgias' nihilism.  
Gorgiasৰনৈৰাশ্যবাদ (nihilism) ওপৰতচুটিটোকালিখা।
16. Explain Gorgias' three propositions.  
Gorgiasৰতিনিটাপ্ৰস্তাৱবৰ্ণনাকৰা।
17. . Why did Anaximander explain the infinite (boundless) matter as the fundamental principle of creation?  
এনাক্সিমেন্ডাৰে সীমাহীন জড়ক কিয় সৃষ্টিৰ মূল তত্ত্ব বুলি ব্যাখ্যা কৰিছে?
18. 5. Write a short note on Anaximenes fundamental principles of the World.  
এনাক্সিমিনিচৰ পৃথিৱীৰ মূল তত্ত্ব নীতিটো চমুকৈ লিখা।
19. What is the first principles of the world according to Pythagoras? Discuss.  
পাইথেগোৰাছৰ মতে জগতৰ মূল তত্ত্ব কি? আলোচনা কৰা।
20. Discuss briefly the concept of Being according to Parmenides.

পার্মেনাইডছৰ সত্তাৰ ধাৰণাটো চমুকৈ আলোচনা কৰা।

21. 'Everything is in constant flux'--- Discuss.

'সকলোৱেই অবিৰতভাৱে পৰিৱৰ্তনশীল '--- আলোচনা কৰা।

22. Write a short note on Being according to Zeno.

জেনোৰ সত্তা সম্পৰ্কে চমু টোকা লিখা।

23. Write a short note on Empedocles philosophy.

এম্পিড'কলছৰ দৰ্শনৰ এটি চমু টোকা লিখা।

24. Critically discuss the significance of epistemology of Protagoras.

প্রোটাগোৰাছৰজ্ঞান তত্ত্বৰ তাৎপৰ্য বিচাৰ কৰা।

25. Briefly discuss Socrates Philosophical method.

ছক্রেটিছৰ দাৰ্শনিক পদ্ধতিৰ চমু আলোচনা কৰা।

26 . Knowledge is not opinion ---- Discuss.

জ্ঞান অভিমত নহয় 'আলোচনা কৰা।

## Long Questions

1. Discuss the contribution of Thales as the first Greek philosopher.  
প্রথমগ্ৰীকদাৰ্শনিকহিচাপেথলেছৰঅৱদানআলোচনাকৰা।
2. Explain in detail Anaximander's concept of Apeiron and its significance.  
এনাক্সিমেণ্ডাৰApeironধাৰণাআৰুইয়াৰগুৰুত্ববিশদভাৱেব্যাখ্যাকৰা।
3. Critically examine Anaximenes' theory of air as the fundamental substance.  
বায়ুমূলপদার্থবুলিএনাক্সিমিনিছৰমতসমালোচনামূলকভাৱেআলোচনাকৰা।
4. Explain and evaluate Parmenides' doctrine of Being.  
পার্মেনাইডিছৰ "সত্তা" মতবাদব্যাখ্যাআৰুমূল্যায়নকৰা।
5. Discuss Heraclitus' philosophy of change (flux).  
হেৰাক্লিটাছৰপৰিৱৰ্তনৰদৰ্শনআলোচনাকৰা।

6. Explain Zeno of Elea' paradoxes and their philosophical significance.  
জেনোৰ বিপৰীতাবাসসমূহ আৰু ইয়াৰ দাৰ্শনিক গুৰুত্ব ব্যাখ্যা কৰা।
7. Compare the philosophies of Heraclitus and Parmenides.  
হেৰাক্লিটাছ আৰু পাৰ্মেনাইডিছৰ দৰ্শনৰ তুলনা কৰা।
8. Discuss the contributions of the Pre-Socratic philosophers to Western philosophy.  
প্ৰাক-ছক্ৰেটীয় দাৰ্শনিকসকলৰ পশ্চিমীয়া দৰ্শনত অৱদান আলোচনা কৰা।
9. Critically explain Protagoras' doctrine of relativism.  
প্ৰোটাগৰাছৰ আপেক্ষিকতাবাদত স্বসমালোচনামূলক ভাৱে বৰ্ণনা কৰা।
10. Discuss in detail Gorgias' philosophy of nihilism.  
গৰ্গীয়াছৰ বৈশ্যবাদৰ দৰ্শন বিশদভাৱে আলোচনা কৰা।
11. Explain and evaluate Gorgias' three propositions.  
গৰ্গীয়াছৰ তিনিটা প্ৰস্তাৱ ব্যাখ্যা আৰু মূল্যায়ন কৰা।
12. Explain Empedocles' theory of four elements.

এম্পিডেকলছৰ চাৰিটা উপাদানত স্ববৰ্ণনা কৰা।

13. Discuss Empedocles' concept of Love and Strife.  
এম্পিডেকলছৰ Love আৰু Strife ধাৰণাটো আলোচনা কৰা।
14. Evaluate the contribution of Empedocles to Greek philosophy.  
এম্পেৰগ্ৰীক দৰ্শনত অৱদান মূল্যায়ন কৰা।
15. Explain Aristotle' theory of causation (four causes).  
এৰিষ্টটলৰ চাৰিটা কাৰণত স্ববৰ্ণনা কৰা।
16. Discuss Aristotle' concept of substance and form.  
এৰিষ্টটলৰ আকাৰ আৰু উপাদান ধাৰণাটো আলোচনা কৰা।
17. Explain Plato' theory of Ideas critically.  
প্লেটোৰ ধাৰণাত স্বসমালোচনামূলক ভাৱে বৰ্ণনা কৰা।
18. Knowledge is not opinion.-Discuss.

জ্ঞানমতামতনহয় — আলোচনা কৰা।

UGPHDSC404

Question bank

Paper : Introduction to Indian Ethics

Unit 1

A) অতি চমু উত্তৰ দিয়া। Very Short Answer

1. ঋত কাক বোলে?

What is meant by Ṛta?

2. ঋণ কি? What is Ṛṇa (debt)?

3. মীমাংসা দৰ্শনত ঋতক কি বুলি জনা যায়?

What is Ṛta called in Mīmāṃsā philosophy?

4. ন্যায়-বৈশেষিক দৰ্শনত ঋতক কৰ্মবাদ/ অপূৰ্ব/ অদৃষ্ট বাদ বুলি কোৱা হয় ।

In Nyāya-Vaiśeṣika philosophy, is Ṛta referred to as the doctrine of Karma / Apūrva / Adṛṣṭa?

5. উপনিষদত কেই প্ৰকাৰৰ ঋণৰ কথা উল্লেখ আছে?

How many types of Ṛṇa are mentioned in the Upaniṣads?

6. 'গোপা ঋতস্য' ৰ অৰ্থ কি?

What is the meaning of "Gopā Ṛtasya"?

7. বেদত বৰ্ণিত চাৰিবিধ কৰ্ম কি কি?

What are the four kinds of Karma described in the Vedas?

8. অনাৰদ্ধ কৰ্ম কাক বোলে?

What is Anārabdha Karma?

9. আৰদ্ধ কৰ্ম কি?

What is Ārabdha Karma?

10. নিত্য কৰ্ম কাক বোলে?

What is Nitya Karma?

B) 6 marks questions

1. ঋতৰ এটি চমু টোকা লিখা।

Write a short note on Rta.

2. ঋণৰ ধাৰণাটো বাখ্যা কৰা।

Discuss the concept of Rna.

3. সকাম আৰু নিষ্কাম কৰ্মৰ পাৰ্থক্য লিখা। Write the difference between Sākāma and Niškāma Karma

4. অনাৰদ্ধ কৰ্মৰ এটি চমু টোকা। Short note on Anārabdha Karma

5. কৰ্মবাদৰ ধাৰণাটো লিখা। Write the concept of the Doctrine of Karma.

C) বহলাই লিখা( For 10 Mark)

1. ঋতৰ ধাৰণাটো বাখ্যা কৰা। কৰ্মবাদ ঋতৰেই আন এটা নাম হয় নে?

Explain the concept of Rta. Is the doctrine of Karma another name for Rta?

২. ঋণ কি? ঋণ কেই প্রকাৰৰ? বহলাই আলোচনা কৰা।

What is Rṇa? How many types of Rṇa are there? Discuss in detail.

3. কৰ্মবাদৰ নৈতিক মতবাদটো বাখ্যা কৰা।

Explain the ethical theory of Karma.

4. ভাৰতীয় দৰ্শনত কৰ্মবাদৰ ধাৰণাটো বাখ্যা কৰা।

Explain the concept of Karma in Indian philosophy.

5. বেদ বৰ্ণিত চতুৰ্বিধ কৰ্মৰ বিষয়ে বহলাই লিখা।

Discuss in detail the four kinds of Karma mentioned in the Vedas.

Unit 2:

A) অতি চমু উত্তৰদিয়া

1. পুৰুষাৰ্থ শব্দটোৰ আক্ষৰিক অৰ্থ কি?  
What is the literal meaning of the word Puruṣārtha?
2. পুৰুষাৰ্থৰ ত্ৰিবৰ্গ বুলিলে কি বুজা? What is meant by Trivarga (threefold Puruṣārtha)?
3. চতুৰ্বৰ্গীয় পুৰুষাৰ্থ বুলিলে কি বুজা? What is meant by Caturvarga (fourfold Puruṣārtha)?
4. মোক্ষ কেই প্রকাৰৰ আৰু কি কি? How many types of Mokṣa are there and what are they?
5. জীৱনৰ পৰম মূল্যকেইটাৰ ভিতৰত চাৰ্বাকৈ কোন দুটা পুৰুষাৰ্থ বুলি উল্লেখ কৰিছে? Among the supreme values of life, which two Puruṣārthas are accepted by Cārvāka?
6. সংস্কৃত 'কাম' শব্দটোৰ অৰ্থ কি? What is the meaning of the Sanskrit word Kāma?
7. 'কামসূত্র' ৰ লেখক কোন? Who is the author of Kāmasūtra?
8. 'অৰ্থশাস্ত্ৰ' ৰ লেখক কোন? Who is the author of Arthaśāstra?

B) চমু টোকা Short note( For 6 mark)

1. পুৰুষাৰ্থ Puruṣārtha
2. মোক্ষ Mokṣa
3. ত্ৰিবৰ্গীয় পুৰুষাৰ্থ Threefold of Puruṣārtha

C) বহলাই লিখা (for 10 mark)

1. ভাৰতীয় দৰ্শনত পুৰুষাৰ্থৰ ধাৰণাটো বাখ্যা কৰা। Explain the concept of Puruṣārtha in Indian philosophy.
2. পুৰুষাৰ্থ কি? ভাৰতীয় সম্প্ৰদায় সমূহত পুৰুষাৰ্থৰ ধাৰণাটো কেনেদৰে উল্লেখ কৰা হৈছে। What is Puruṣārtha? How is it explained in different Indian traditions?
3. পৰম পুৰুষাৰ্থ হিচাপে মোক্ষৰ আলোচনা কৰা। Discuss Mokṣa as the highest Puruṣārtha.

Unit 3:

A) অতি চমু উত্তৰ দিয়া। Very Short question ( For 1 mark)

1. চাৰ্বাক দৰ্শন আনুসুখবাদী নে পৰসুখবাদী? Is Cārvāka philosophy hedonistic (self-pleasure) or altruistic?
2. চাৰ্বাকৰ মতে জীৱনৰ পৰম উদ্দেশ্য কি? According to Cārvāka, what is the ultimate goal of life?
3. চাৰ্বাক দৰ্শন আস্তিক নে নাস্তিক? Is Carvaka philosophy Astika or Nastika?
4. চাৰ্বাকে কোন কেইটা পুৰুষাৰ্থক অস্বীকাৰ কৰিছে? Which Puruṣārthas are rejected by Cārvāka?
5. বৌদ্ধ নীতি দৰ্শনৰ মূল নীতিত্ৰটো কি? What is the fundamental principle of Buddhist ethics?
6. ব্ৰহ্মবিহাৰ কি কি? What are the Brahmavihāras?
7. পঞ্চশীল নীতি কেইটা কি কি? What are the five precepts (Pañcaśīla)?
8. চাৰিআৰ্য্য সত্য কি? What are the Four Noble Truths?
9. নিৰ্বাণ বুলিলে কি বুজা? What is meant by Nirvāṇa?
10. বৌদ্ধ ধৰ্মৰ মূল গ্ৰন্থখন কি? What is the main scripture of Buddhism?

#### B) চমু টোকা

1. চাৰ্বাক সুখবাদ Carvaka Hedonism
2. পঞ্চশীল নীতি Pancasila
3. ব্ৰহ্মবিহাৰ Brahmaviharas
4. তিনিভৰপীয়া প্ৰশিক্ষণ নীতি Threefold training
5. চাৰি আৰ্য্য সত্য Four Noble Truths

#### C) বহলাই লিখা

1. সুখবাদ কি? চাৰ্বাকৰ সুখবাদৰ ধাৰণাটো বাখ্যা কৰা। What is Hedonism? Explain Cārvāka's theory of Hedonism.
2. বৌদ্ধৰ অষ্টাংগমার্গৰ বিষয়ে আলোচনা কৰা। Discuss the Eightfold Path in Buddhism.
3. ব্ৰহ্মবিহাৰ কি? চাৰি প্ৰকাৰৰ ব্ৰহ্মবিহাৰৰ বিৱৰণ দিয়া। What are Brahmavihāras? Explain the four types.
4. বুদ্ধৰ চাৰি আৰ্য্য সত্যৰ আলোচনা কৰা। Discuss the Four Noble Truths of the Buddha.
5. চাৰ্বাক দৰ্শনৰ মতে জীৱনৰ পৰম মূল্য কেইটা কি কি? আলোচনা কৰা। According to Cārvāka philosophy, what are the ultimate values of life? Discuss.

A) অতি চমু উত্তৰ দিয়া। For 1 mark

1. বৰ্ণধৰ্ম কাক বোলে?What is Varṇa Dharma?
2. আশ্ৰম ধৰ্ম বুলিলে কি বুজা?What is meant by Āśrama Dharma?
3. স্বধৰ্ম কি?What is Svadharma?
4. চাৰিবৰ্ণ কেইটা কি কি?What are the four Varṇas?
5. ব্ৰাহ্মণৰ কৰ্তব্য কি?What are the duties of a Brāhmaṇa?
6. ঋত্ৰিয়ৰ কৰ্তব্য কি?What are the duties of a Kṣatriya?
7. বৈশ্যৰ কৰ্তব্য কি?What are the duties of a Vaiśya?
8. শূদ্ৰৰ কৰ্তব্য কি?What are the duties of a Śūdra?
9. ব্ৰহ্মচৰ্য আশ্ৰম কাক বোলে?What is Brahmacharya Āśrama?
10. সন্ন্যাস আশ্ৰম কাক বোলে?What is Sannyāsa Āśrama?
11. গাৰ্হস্থ্য আশ্ৰম কাক বোলে?What is Gṛhastha Āśrama?
12. বানপ্ৰস্থ আশ্ৰম কাক বোলে?What is Vānaprastha Āśrama?

B) চমু টোকা Short Note for 6 mark

1. আশ্ৰম ধৰ্ম Ashrama Dharma
2. বৰ্ণধৰ্ম Varnadharmā
3. বৰ্ণাশ্ৰম ধৰ্ম Varnashramadharmā
4. ব্ৰহ্মচৰ্য আশ্ৰম Brahmacharya Ashrama
5. গাৰ্হস্থ্য আশ্ৰম Gṛhastha ashrama
6. বানপ্ৰস্থ আশ্ৰম Vanaprashtha Ashrama
7. সন্ন্যাস আশ্ৰম Sanyasashrama

C) বহলাই লিখা For 10 mark

1. বৰ্ণাশ্ৰম ধৰ্ম কি? বহলাই লিখা।What is Varṇāśrama Dharma? Discuss in detail.
2. বৰ্ণাশ্ৰম ধৰ্মৰ ধাৰণাটো বাখ্যা কৰা।Explain the concept of Varṇāśrama Dharma.
3. আশ্ৰম ধৰ্ম বুলিলে কি বুজা? মানৱ জীৱনৰ চাৰি আশ্ৰমৰ বিষয়ে আলোচনা কৰা।What is Āśrama Dharma? Discuss the four stages of human life.
4. বৰ্ণধৰ্ম বুলিলে কি বুজা? চাৰি বৰ্ণৰ কৰ্তব্যসমূহ আলোচনা কৰা।What is Varṇa Dharma? Discuss the duties of the four Varṇas.

5. স্বধৰ্ম বুলিলে কি বুজা? স্বধৰ্ম পালনৰ মাধ্যমত মোক্ষ লাভ কৰা সম্ভৱ নে? আলোচনা কৰা।What is Svadharma? Is it possible to attain Mokṣa through the practice of Svadharma? Discuss.

**DSC 4th sem  
Philosophy of Religion**

**ধৰ্ম দৰ্শন**

**Paper code: UGPLDS401**

**Very short questions: চমু উত্তৰ দিয়া:**

**1mark**

1. What is theology?

ঈশ্বৰতত্ত্ব বা ধৰ্মতত্ত্ব কাক বোলে?

2. What is the meaning of the term 'theos'?

'Theos' মানে কি?

3. Give the etymological meaning of religion.

'Religion' ৰবুৎ পত্তিগত অৰ্থ দিয়া।

4. From which word the term 'Religion' derived?

'Religion' শব্দটো কোন শব্দৰ পৰা আহিছে?

5. "Philosophy of Religion means 'Philosophical thinking about religion" Who said?

"ধৰ্মদৰ্শন হল ধৰ্মসম্পৰ্কীয় দাৰ্শনিক চিন্তা"- কোনে কৈছে?

7. What is the Indian synonym of religion?

'Religion' ৰ ভাৰতীয় সমার্থক শব্দ কি?

8. Give Hegel's definition of religion.

হেগেলৰ ধৰ্মৰ সংজ্ঞাটো উল্লেখ কৰা।

9. " Religion is morality touched with emotion" who said?

"আৱেগস্পৰ্শিতনৈতিকতাইধৰ্ম"- কোনেকৈছে?

10. What is religion?

ধৰ্ম কি?

11. What is philosophy of religion?

ধৰ্ম দৰ্শন মানে কি বুজা?

12. What is religious language?

ধৰ্মীয় ভাষা কি?

13. What is religious symbolism?

ধৰ্মীয় প্ৰতীকবাদ কি?

14. Give a definition of religion.

ধৰ্মৰ এটা সংজ্ঞা দিয়া।

15. What to you understand by faith?

বিশ্বাস মানে কি বুজা?

16. Mention any one distinction between religion and science.

দৰ্শন আৰু বিজ্ঞানৰ মাজত এটা পাৰ্থক্য লিখা।

17. What do you mean by religious belief?

ধৰ্মীয় বিশ্বাস বুলিলে কি বুজা?

18. What is the main foundation of religious belief?

ধৰ্মীয় বিশ্বাসৰ মূল ভিত্তি কি?

19. What do you mean by revelation?

দৈৱ - প্ৰকাশ মানে কি বুজা?

21. Mention any one distinction between faith and revelation?

বিশ্বাস আৰু দৈৱ - প্ৰকাশৰ মাজত এটা পাৰ্থক্য লিখা।

22. Is there any distinction between faith and reason?

বিশ্বাস আৰু বিচাৰ - বুদ্ধিৰ মাজত কিবা পাৰ্থক্য আছেনে?

23. What is the relation between religion and philosophy?

ধৰ্ম আৰু দৰ্শনৰ মাজত কি সম্পৰ্ক আছে?

24. Religious languages are symbolic- who said this?

"ধৰ্মীয় ভাষাসমূহ প্ৰতীকাত্মক" -- কোনে কৈছিল?

25. Who is the author of this book- Dynamics of faith?

"Dynamics of faith" গ্ৰন্থখনৰ লিখক কোন?

26. Write the name of one supporter of ontological argument?

তাত্ত্বিক যুক্তিৰ সমৰ্থক এজনৰ নাম লিখা ।

27. "God is a being than which nothing greater can be conceived" Who is the propounder of this view?

"ঈশ্বৰ হল এনে এক সত্তা যাৰ তুলনাত বৃহত্তম বা মহত্তম কোনো কিছুৰ ধাৰণা কৰিব নোৱাৰি" -এই মতৰ প্ৰবক্তা কোন?

28. "God is a being than which nothing greater can be conceived" This is the view of teleological/ ontological/ cosmological argument.

'ঈশ্বৰ হ'ল এনে এক সত্তা যাৰ তুলনাত বৃহত্তম কোনো কিছুৰ ধাৰণা কৰিব নোৱাৰি' -এই মত উদ্দেশ্যমূলক/  
তাত্ত্বিক/ বিশ্বতত্ত্বমূলক যুক্তিৰ।

29.. "Descartes supports ontological argument for the existence of God" Is it true?

"ডেকাৰ্ট ঈশ্বৰৰ অস্তিত্ব সম্বন্ধীয় তাত্ত্বিক যুক্তিৰ সমৰ্থক" -এইটো সত্য নে?

30. Who was the author of 'Proslogion'?

'Proslogion' গ্ৰন্থখনৰ লেখক কোন?

31. Who is the founder of cosmological argument?

বিশ্বতত্ত্বমূলক যুক্তিৰ প্ৰৱৰ্তক কোন?

32. 'God is Supremely perfect being'- This definition offered by----- (fill in blank)

"ঈশ্বৰ পৰম পূৰ্ণ সত্তা" ----এই সংজ্ঞাটো আগবঢ়াইছে----- (খালী ঠাই পূৰণ কৰা)

33. What is cosmological argument?

বিশ্বতত্ত্বমূলক যুক্তি কাক বোলে?

34. Who is the supporter of teleological argument?

উদ্দেশ্যমূলক যুক্তিৰ সমৰ্থক কোন?

35. Who offered the clock analogy?

ঘড়ীৰ উপমাটো কোনে আগবঢ়াইছিল?

36. Write the name of a supporter of moral argument?

নৈতিক যুক্তিৰ সমৰ্থক এজনৰ নাম লিখা ।

37. Write the name of two critics of the teleological argument for the existence of God.

ঐশ্বৰৰ অস্তিত্ববিষয়ক উদ্দেশ্যমূলক যুক্তিৰ দুগৰাকী সমালোচকৰ নাম লিখা।

38. How many types of arguments about God's existence?

ঐশ্বৰৰ অস্তিত্ব সম্পৰ্কীয় যুক্তি কেইপ্ৰকাৰৰ?

39. Name the philosopher who criticised Descarte's ontological argument.

ডেকাৰ্টৰ তাত্ত্বিক যুক্তিক সমালোচনা কৰা দাৰ্শনিক গৰাকীৰ নাম লিখা।

40. What is science?

বিজ্ঞান কি?

**Short notes: চমুটোকা লিখা:**

**6marks**

1. Difference between philosophy of religion and theology

ধৰ্মদৰ্শন আৰু ধৰ্মতত্ত্বৰ পাৰ্থক্য

2. Difference between religion and philosophy of religion

ধৰ্ম আৰু ধৰ্মদৰ্শনৰ পাৰ্থক্য

3. Utility of study of philosophy of religion

ধৰ্ম দৰ্শন অধ্যয়নৰ উপযোগিতা

4. Nature of philosophy of religion

ধৰ্ম দৰ্শনৰ প্ৰকৃতি

5. Nature of religion

ধৰ্মৰ প্ৰকৃতি

6. The utility of religion

ধৰ্মৰ উপযোগিতা

7. Religion and science

ধৰ্ম আৰু বিজ্ঞান

8. Characteristics of religion

ধৰ্মৰ বৈশিষ্ট্য

9. Different elements of religion

ধৰ্মৰ বিভিন্ন উপাদানসমূহ

10. Rationality of religious belief

ধৰ্মীয় বিশ্বাসৰ বৈজ্ঞানিক ভিত্তি

11. Nature of religious belief

ধৰ্মীয় বিশ্বাসৰ স্বৰূপ

12. Foundation of religious belief.

ধৰ্মীয় বিশ্বাসৰ ভিত্তি

13. The role of reason in religious belief.

ধৰ্মীয় বিশ্বাসত বুদ্ধিৰ ভূমিকা

14. The role of faith in religious experience

ধৰ্মীয় অভিজ্ঞতাত বিশ্বাসৰ ভূমিকা

15. Reason and revelation

বিচাৰবুদ্ধি আৰু দৈৱ প্ৰকাশ

16.Faith and revelation

বিশ্বাস আৰু দৈৱ প্ৰকাশ

17.Religious language

ধৰ্মীয় ভাষা

18.Symbolic nature of religious language

ধৰ্মীয় ভাষাৰ প্ৰতীকাত্মক স্বৰূপ

19.Ontological argument

তাত্ত্বিক যুক্তি

20.Teleological argument

উদ্দেশ্যমূলক যুক্তি

21. Cosmological argument

বিশ্বতত্ত্বমূলক যুক্তি

22.Moral argument

নৈতিক যুক্তি

**Long question: ৰচনাধৰ্মী প্ৰশ্ন:**

**10marks**

1. What is philosophy of religion? Explain the nature of philosophy of religion.

ধৰ্মদৰ্শন কি ধৰ্মদৰ্শনৰ স্বৰূপ বা প্ৰকৃতি ? ব্যাখ্যা কৰা।

2. Explain the utility of studying philosophy of religion.

ধৰ্মদৰ্শন অধ্যয়নৰ উপযোগিতা ব্যাখ্যা কৰা।

3. What is philosophy of religion? Explain the scope of philosophy of religion.

ধৰ্মদৰ্শন কি ধৰ্মদৰ্শনৰ ?পৰিসৰ সম্পৰ্কে ব্যাখ্যা কৰা।

4. What is religious language? Explain the nature of religious language.

ধৰ্মীয় ভাষা কি? ধৰ্মীয় ভাষাৰ স্বৰূপ ব্যাখ্যা কৰা।

5. Explain the symbolic nature of religious language.

ধৰ্মীয় ভাষাৰ প্ৰতীকাত্মক স্বৰূপ ব্যাখ্যা কৰা।

6. What is religious belief? Explain the nature of religious belief.

ধৰ্মীয় বিশ্বাস কি? ধৰ্মীয় বিশ্বাসৰ স্বৰূপ ব্যাখ্যা কৰা।

7. Explain the role of reason and faith in religious experience.

ধৰ্মীয় অভিজ্ঞতাত বিচাৰবুদ্ধি আৰু অস্থাৰ ভূমিকা সম্পৰ্কে আলোচনা কৰা।

8. Explain the relation between religion, faith and reason.

ধৰ্ম, অস্থাআৰু বিচাৰবুদ্ধিৰ সম্পৰ্ক আলোচনা কৰা।

9. What is religion? Explain the nature of religion.

ধৰ্ম কি? ধৰ্মৰ স্বৰূপ আলোচনা কৰা।

10. Explain in details the relation between science and religion.

ধৰ্ম আৰু বিজ্ঞানৰ সম্পৰ্ক বিষদভাৱে আলোচনা কৰা।

11.Explain the ontological argument for the existence of God.

ঈশ্বৰৰ অস্তিত্ব সম্বন্ধীয় তাত্ত্বিক যুক্তিটো ব্যাখ্যা কৰা।

12.Critically discuss the teleological argument for the existence of God.

ঈশ্বৰৰ অস্তিত্ব সম্বন্ধীয় উদ্দেশ্যমূলক যুক্তিটো সমালোচনাসহ আলোচনা কৰা।

13. Explain critically the cosmological proof for the existence of God.

ঈশ্বৰৰ অস্তিত্ব সম্বন্ধীয় বিশ্বতত্ত্বমূলক যুক্তিটো সমালোচনাসহ ব্যাখ্যা কৰা।

14. Discuss william Paley's analogy of watch.

উইলিয়াম পেলেৰ ঘড়ীৰ উপমাটো আলোচনা কৰা।

15. Explain critically the Moral proof for the existence of God.

ঈশ্বৰৰ অস্তিত্ব সম্বন্ধীয় নৈতিক যুক্তিটো সমালোচনাসহ ব্যাখ্যা কৰা।

**DSE 4th semester (Minor)  
Philosophy of Religion**

**ধৰ্ম দৰ্শন**

**Paper code: UGPLDS405**

**Very short questions: চমু উত্তৰ দিয়া:**

**1mark**

1. What is theology?

ঈশ্বৰতত্ত্ব বা ধৰ্মতত্ত্ব কাক বোলে?

2. What is the meaning of the term 'theos'?

'Theos' মানে কি?

3. Give the etymological meaning of religion.

'Religion' ৰ বুৎপত্তিগত অৰ্থ দিয়া।

4. From which word the term 'Religion' derived?

'Religion' শব্দটো কোন শব্দৰ পৰা আহিছে?

5. "Philosophy of Religion means 'Philosophical thinking about religion" Who said?

"ধৰ্মদৰ্শন হল ধৰ্ম সম্পৰ্কীয় দাৰ্শনিক চিন্তা"- কোনে কৈছে?

7. What is the Indian synonym of religion?

'Religion' ৰ ভাৰতীয় সমার্থক শব্দ কি?

8. Give Hegel's definition of religion.

হেগেলৰ ধৰ্মৰ সংজ্ঞাটো উল্লেখ কৰা।

9. " Religion is morality touched with emotion" who said?

"আৱেগস্পৰ্শিতনৈতিকতাইধৰ্ম"- কোনেকৈছে?

10. What is religion?

ধৰ্ম কি?

11. What is philosophy of religion?

ধৰ্ম দৰ্শন মানে কি বুজা?

12. What is religious language?

ধৰ্মীয় ভাষা কি?

13. What is religious symbolism?

ধৰ্মীয় প্ৰতীকবাদ কি?

14. Give a definition of religion.

ধৰ্মৰ এটা সংজ্ঞা দিয়া।

15. What do you understand by faith?

বিশ্বাস মানে কি বুজা?

16. Mention any one distinction between religion and science.

দৰ্শন আৰু বিজ্ঞানৰ মাজত এটা পাৰ্থক্য লিখা।

17. What do you mean by religious belief?

ধৰ্মীয় বিশ্বাস বুলিলে কি বুজা?

18. What is the main foundation of religious belief?

ধৰ্মীয় বিশ্বাসৰ মূল ভিত্তি কি?

19. What do you mean by revelation?

দৈৱ - প্ৰকাশ মানে কি বুজা?

21. Mention any one distinction between faith and revelation?

বিশ্বাস আৰু দৈৱ - প্ৰকাশৰ মাজত এটা পাৰ্থক্য লিখা।

22. Is there any distinction between faith and reason?

বিশ্বাস আৰু বিচাৰ - বুদ্ধিৰ মাজত কিবা পাৰ্থক্য আছেনে?

23. What is the relation between religion and philosophy?

ধৰ্ম আৰু দৰ্শনৰ মাজত কি সম্পৰ্ক আছে?

24. Religious languages are symbolic- who said this?

"ধৰ্মীয় ভাষাসমূহ প্ৰতীকাত্মক" -- কোনে কৈছিল?

25. Who is the author of this book- Dynamics of faith?

"Dynamics of faith" গ্ৰন্থখনৰ লিখক কোন?

26. Write the name of one supporter of ontological argument?

তাত্ত্বিক যুক্তিৰ সমৰ্থক এজনৰ নাম লিখা ।

27. "God is a being than which nothing greater can be conceived" Who is the propounder of this view?

"ঈশ্বৰ হল এনে এক সত্তা যাৰ তুলনাত বৃহত্তম বা মহত্তম কোনো কিছুৰ ধাৰণা কৰিব নোৱাৰি" -এই মতৰ প্ৰবক্তা কোন?

28. "God is a being than which nothing greater can be conceived" This is the view of teleological/ ontological/ cosmological argument.

'ঈশ্বৰ হ'ল এনে এক সত্তা যাৰ তুলনাত বৃহত্তম কোনো কিছুৰ ধাৰণা কৰিব নোৱাৰি' -এই মত উদ্দেশ্যমূলক/  
তাত্ত্বিক/ বিশ্বতত্ত্বমূলক যুক্তিৰ।

29.. "Descartes supports ontological argument for the existence of God" Is it true?

"ডেকাৰ্ট ঈশ্বৰৰ অস্তিত্ব সম্বন্ধীয় তাত্ত্বিক যুক্তিৰ সমৰ্থক" -এইটো সত্য নে?

30. Who was the author of 'Proslogion'?

'Proslogion' গ্ৰন্থখনৰ লেখক কোন?

31. Who is the founder of cosmological argument?

বিশ্বতত্ত্বমূলক যুক্তিৰ প্ৰৱৰ্তক কোন?

32. 'God is Supremely perfect being'- This definition offered by----- (fill in blank)

"ঈশ্বৰ পৰম পূৰ্ণ সত্তা" ----এই সংজ্ঞাটো আগবঢ়াইছে----- (খালী ঠাই পূৰণ কৰা)

33. What is cosmological argument?

বিশ্বতত্ত্বমূলক যুক্তি কাক বোলে?

34. Who is the supporter of teleological argument?

উদ্দেশ্যমূলক যুক্তিৰ সমৰ্থক কোন?

35. Who offered the clock analogy?

ঘড়ীৰ উপমাটো কোনে আগবঢ়াইছিল?

36. Write the name of a supporter of moral argument?

নৈতিক যুক্তিৰ সমৰ্থক এজনৰ নাম লিখা ।

37. Write the name of two critics of the teleological argument for the existence of God.

ঐশ্বৰৰ অস্তিত্ববিষয়ক উদ্দেশ্যমূলক যুক্তিৰ দুগৰাকী সমালোচকৰ নাম লিখা।

38. How many types of arguments about God's existence?

ঐশ্বৰৰ অস্তিত্ব সম্পৰ্কীয় যুক্তি কেইপ্ৰকাৰৰ?

39. Name the philosopher who criticised Descarte's ontological argument.

ডেকাৰ্টৰ তাত্ত্বিক যুক্তিক সমালোচনা কৰা দাৰ্শনিক গৰাকীৰ নাম লিখা।

40. What is science?

বিজ্ঞান কি?

**Short notes: চমুটোকা লিখা:**

**6marks**

1. Difference between philosophy of religion and theology

ধৰ্মদৰ্শন আৰু ধৰ্মতত্ত্বৰ পাৰ্থক্য

2. Difference between religion and philosophy of religion

ধৰ্ম আৰু ধৰ্মদৰ্শনৰ পাৰ্থক্য

3. Utility of study of philosophy of religion

ধৰ্ম দৰ্শন অধ্যয়নৰ উপযোগিতা

4. Nature of philosophy of religion

ধৰ্ম দৰ্শনৰ প্ৰকৃতি

5. Nature of religion

ধৰ্মৰ প্ৰকৃতি

6. The utility of religion

ধৰ্মৰ উপযোগিতা

7. Religion and science

ধৰ্ম আৰু বিজ্ঞান

8. Characteristics of religion

ধৰ্মৰ বৈশিষ্ট্য

9. Different elements of religion

ধৰ্মৰ বিভিন্ন উপাদানসমূহ

10. Rationality of religious belief

ধৰ্মীয় বিশ্বাসৰ বৈজ্ঞানিক ভিত্তি

11. Nature of religious belief

ধৰ্মীয় বিশ্বাসৰ স্বৰূপ

12. Foundation of religious belief.

ধৰ্মীয় বিশ্বাসৰ ভিত্তি

13. The role of reason in religious belief.

ধৰ্মীয় বিশ্বাসত বুদ্ধিৰ ভূমিকা

14. The role of faith in religious experience

ধৰ্মীয় অভিজ্ঞতাত বিশ্বাসৰ ভূমিকা

15. Reason and revelation

বিচাৰবুদ্ধি আৰু দৈৱ প্ৰকাশ

16.Faith and revelation

বিশ্বাস আৰু দৈৱ প্ৰকাশ

17.Religious language

ধৰ্মীয় ভাষা

18.Symbolic nature of religious language

ধৰ্মীয় ভাষাৰ প্ৰতীকাত্মক স্বৰূপ

19.Ontological argument

তাত্ত্বিক যুক্তি

20.Teleological argument

উদ্দেশ্যমূলক যুক্তি

21. Cosmological argument

বিশ্বতত্ত্বমূলক যুক্তি

22.Moral argument

নৈতিক যুক্তি

**Long question: ৰচনাধৰ্মী প্ৰশ্ন:**

**10marks**

1. What is philosophy of religion? Explain the nature of philosophy of religion.

ধৰ্মদৰ্শন কি ধৰ্মদৰ্শনৰ স্বৰূপ বা প্ৰকৃতি ? ব্যাখ্যা কৰা।

2. Explain the utility of studying philosophy of religion.

ধৰ্মদৰ্শন অধ্যয়নৰ উপযোগিতা ব্যাখ্যা কৰা।

3. What is philosophy of religion? Explain the scope of philosophy of religion.

ধৰ্মদৰ্শন কি ধৰ্মদৰ্শনৰ ?পৰিসৰ সম্পৰ্কে ব্যাখ্যা কৰা।

4. What is religious language? Explain the nature of religious language.

ধৰ্মীয় ভাষা কি? ধৰ্মীয় ভাষাৰ স্বৰূপ ব্যাখ্যা কৰা।

5. Explain the symbolic nature of religious language.

ধৰ্মীয় ভাষাৰ প্ৰতীকাত্মক স্বৰূপ ব্যাখ্যা কৰা।

6. What is religious belief? Explain the nature of religious belief.

ধৰ্মীয় বিশ্বাস কি? ধৰ্মীয় বিশ্বাসৰ স্বৰূপ ব্যাখ্যা কৰা।

7. Explain the role of reason and faith in religious experience.

ধৰ্মীয় অভিজ্ঞতাত বিচাৰবুদ্ধি আৰু অস্থাৰ ভূমিকা সম্পৰ্কে আলোচনা কৰা।

8. Explain the relation between religion, faith and reason.

ধৰ্ম, অস্থাআৰু বিচাৰবুদ্ধিৰ সম্পৰ্ক আলোচনা কৰা।

9. What is religion? Explain the nature of religion.

ধৰ্ম কি? ধৰ্মৰ স্বৰূপ আলোচনা কৰা।

10. Explain in details the relation between science and religion.

ধৰ্ম আৰু বিজ্ঞানৰ সম্পৰ্ক বিষদভাৱে আলোচনা কৰা।

11.Explain the ontological argument for the existence of God.

ঈশ্বৰৰ অস্তিত্ব সম্বন্ধীয় তাত্ত্বিক যুক্তিটো ব্যাখ্যা কৰা।

12.Critically discuss the teleological argument for the existence of God.

ঈশ্বৰৰ অস্তিত্ব সম্বন্ধীয় উদ্দেশ্যমূলক যুক্তিটো সমালোচনাসহ আলোচনা কৰা।

13. Explain critically the cosmological proof for the existence of God.

ঈশ্বৰৰ অস্তিত্ব সম্বন্ধীয় বিশ্বতত্ত্বমূলক যুক্তিটো সমালোচনাসহ ব্যাখ্যা কৰা।

14. Discuss william Paley's analogy of watch.

উইলিয়াম পেলেৰ ঘড়ীৰ উপমাটো আলোচনা কৰা।

15. Explain critically the Moral proof for the existence of God.

ঈশ্বৰৰ অস্তিত্ব সম্বন্ধীয় নৈতিক যুক্তিটো সমালোচনাসহ ব্যাখ্যা কৰা।